

JIHOČESKÁ UNIVERZITA V ČESKÝCH BUDĚJOVICÍCH
Zdravotně sociální fakulta
Katedra sociální práce

☎ 389037570, e-mail: lkozlova@zsf.jcu.cz

POSUDEK OPONENTKY DISERTAČNÍ PRÁCE

Téma: Sociální služby v České republice a význam institucí veřejné správy při jejich poskytování

Autor: Mgr. Pavel Bareš

Školitel: doc. PhDr. Arnošt Veselý, Ph.D.

Oponentka: doc. Ing. Lucie Kozlová, Ph.D.

Předložená disertační práce reflektuje dlouhodobě diskutované téma, které se týká problematiky sociálních služeb v České republice v kontextu s rolí státu, krajů, obcí a subjektů soukromého práva. Vzhledem k faktu, že diskuse na toto téma probíhá v české společnosti téměř vždy v negativním duchu, ať se diskuse týká poskytovatelů sociálních služeb, institucí veřejné správy, odborníků zabývajících se problematikou sociálních služeb či dalších zainteresovaných institucí, tak oceňuji, že se tímto nenechal autor při výběru tématu odradit.

Cíle a výzkumná otázka včetně veřejně politických souvislostí jsou obsaženy v první kapitole. Cílem disertační práce bylo zjistit, jaká je role státu, krajů, obcí a subjektů soukromého práva při poskytování sociálních služeb v porovnání s rolí, kterou mají zastávat. V podkapitole 1.2 jsou argumentačně uvedeny důvody, které vedly autora k výběru tématu a formulaci cíle. Jednalo se především o argument související s angažovaností státu, krajů a obcí v otázce sociálních služeb a míry zařazení těchto služeb do veřejných služeb.

Teoretická východiska jsou v práci koncipována do pěti kapitol (kapitoly 2-6) a vychází ze syntézy a názorové konfrontace českých i zahraničních odborných autorek a autorů. V podkapitole 2.2, ve které autor vymezuje užší a širší pojetí politiky sociálních služeb postrádám zmínku o zásadním vlivu sociálních služeb na oblast sociální práce přesněji na koncepci sociální práce vzhledem k faktu, že největší zastoupení sociálních pracovníků je právě v sociálních službách a tito generují podněty a připomínky k sociální práci v systému sociálních služeb (tuto činnost nelze omezit pouze na oblast vzdělávání, jak to uvedl autor v prvním odstavci na str. 21). Teoretická část disertační práce tvoří ucelený přehled o dané problematice a zajišťuje vynikající základnu pro praktickou část

práce. Jednotlivé kapitoly a podkapitoly teoretické části práce mají promyšlenou koncepci, která je patrná z jejich skladby, provázanosti a proporcionální vyváženosti.

Deskripce a zdůvodnění zvolené strategie výzkumu, která je založena na kvantitativním principu při využití sekundární analýzy dat, je obsahem sedmé kapitoly a z metodologického hlediska ji nelze nic vytknout.

Analytická část je vymezena osmou kapitolou a obsahuje data, která jsou zpracována tak, aby byla možná jejich vzájemná komparace. Například, počty poskytovatelů jsou v každém kraji ČR uvedeny v přepočtu na 10 000 obyvatel nebo je uveden průměrný počet sociálních služeb na jednoho poskytovatele. Otázku mám k uvedeným datům, která se týkají kapacit sociálních služeb vyjádřenými počtem intervencí (např. u odborného sociálního poradenství na str. 214). Domnívá se autor, že lze považovat tato data za validní vzhledem k faktu, že poskytovatelé nevědomky či úmyslně zaměňují kapacitu vyjádřenou počtem intervencí s kapacitou vyjádřenou počtem kontaktů? Uvedená otázka není výtkou nýbrž směřuje k autorovu zamyšlení se nad možnostmi vykazování kapacitních ukazatelů týkajících se sociálních služeb. Oceňuji, že autor pro snadnou orientaci v textu využil přehledné členění kapitol, zvýraznění podstatných částí textu a závěrečného shrnutí za každou podkapitolou.

Na základě provedené analýzy, syntézy a komparace získaných poznatků a vlastní erudice upozornil autor v deváté závěrečné kapitole na nejednotnou koncepci týkající se systému sociálních služeb, která způsobuje neopodstatněné diference mezi jednotlivými kraji České republiky. Dále nastínil doporučení, která by snížila či eliminovala rizika podmiňující protichůdné tendence v poskytování sociálních služeb.

Autor zpracováním disertační práce prokázal schopnost aplikace teoretických i empirických poznatků z různých vědních disciplín (např. sociální politiky, sociologie, ekonomie) v oblasti týkající se problematiky sociálních služeb. Mohu konstatovat, že předložená disertační práce je přehledná a sofistikovaná a splňuje požadavky, které jsou na tento typ prací kladené. Uvedené tabulky, grafy a přílohy zřetelně dokumentují některá tvrzení, která jsou v práci uvedena. Drobné formální nedostatky, např. v prohlášení týkajícího se samostatného vypracování (uvedeno „*diplomová práce*“) nebo chybný údaj v grafu 2 na str. 129 (je uvedeno „1000“ místo „10 000“) a dále absence ISBN v seznamu literatury u monografií (povinný údaj podle citační normy ISO 690), rozhodně nesnižují kvalitu práce. Autorova odborná erudice je patrná také z faktu, že autor vycházel při koncepci práce i ze svých původních prací, což dokazuje značné množství autocitací v textu.

Na základě výše uvedeného hodnocení doporučuji předloženou disertační práci k obhajobě.

V Českých Budějovicích dne 7. června 2013

-----
doc. Ing. Lucie Kozlová, Ph.D.